

කුට්ටම් පොකුණ

ලෝකයේ වරින් වර ශ්‍රේෂ්ඨ පුද්ගලයන් බිහිවේ. මේ පුද්ගලයන්ගේ සම්භවයක් ලෝක පුජනවේනි. නවත් සම්භවයක් අප්‍රකට වෙයි. උප්පත්තිය ලබන රට අනුවද, එම රටේ උප්පත් පොහොසත්කම අනුවද මෙම සුපාලකම වෙනස්වන අතර, ප්‍රඥා මහිමය උරුමකරගත් මෙම ශ්‍රේෂ්ඨයන් සුපාලන වුවා හෝ නොවුවා හෝ තම ප්‍රඥාවෙන් බිහිකරන සියලුම දෑ හිත සිතින් මානව වර්ගයාගේ සිත සුව පිණිස ලොවට දායාද කරති. මුළු ලොවම සුපාලන නොවුවත්, අපේම කියා මාසළකුණක් ලෝකය වෙත ගෙනයන්නට වෙර දරූ මහා සංගීත ප්‍රඥා වන්නේ ප්‍රේමසිරි කේමදාස නම් කලාකරුවායි.

කේමදාස නම් වන ඔහු ගැන ග්‍රව්‍ය මෙන්ම දෘෂ්‍ය මාධ්‍යවල හා මේ දෙකේම බොහෝ ගුණාංග පළවීණි. ඔහු ගැන වචනයක් කතා නොකළ උසස් අවුරුදු මහාචාර්යවරු පවා මියගිය පසු ගුණ ගායනා කර වචනයක් කීමට හා ලිවීමට අමතක නොකළහ. එසේම එකම වචනයකටත් කතා නොකර මුනිලාඨයක සිටි විද්වතුන්ද සිටියහ. එහෙත් මිය ගිය කේමදාසට වඩා මිය නොගිය කේමදාස ගැන අපි බොහෝ දේවල් ලියා ඇත්තෙමු.

කුට්ටම් පොකුණින් කේමදාසගේ වෙන්වීම ලිවීමට ප්‍රමාදවන්නේ සත්තපය මාස පහා පළවන පුත්තකයන් නිසාය. ඒ පිළිබඳව සත්තපය පාසකයන්ගෙන් මුලින්ම සමච අයදුණි.

කේමදාස නිර්මාණ ශිල්පියා ගැන මුලින්ම කතා කළහොත් අපගේ ජීවිතය තුළ ඔහු පිළිබඳ නොමියෙන මං සළකුණවන්නේ සිතමා සංගීතයයි. බඹරු ඇවිත්, හිගන කොල්ලා, හසදා, පාරදීගේ, වසන්තයේ දවසක්, අහස්ගව්ව, හත්තානේ කටාව, සොල්දේදුන් නාහැර, වාසනා, තුනවෙනි යාමය, හංස විලක්, නිධානය ආදී විච්ඡට ගොන්න දෙස හෙත් යොමු කරදී අපට කේමදාස නම් පරිපූර්ණ සංගීත වේදියාගේ පසුබිම සංගීතයද නිකුත්වීම සිහියට පැමිණේ. ඒ බොහෝවිට තම සංගීත නිර්මාණ තුළින් අමරණීය සිහිවටනයක් ප්‍රේක්ෂකයාට ලබාදී ඇති නිසාය. එම නිර්මාණ අතින් පරපුරේ සිට වර්තමාන අනාගතක පරපුර දක්වාද කවමත් නොවෙනස්ව රසවිඳී. නිධානය, බඹරු ඇවිත්, එයා දුන් ලොකු ලමයෙක් වැනි නිර්මාණ තුළ ඔහු තැබූ සළකුණ ජාත්‍යන්තරය දක්වාද ප්‍රසාරණය වූයේ ඒ නිසාය.

විදේශයන්හිදී එම පසුබිම සංගීතය විශේෂ ඇගයීම්වලට ලක්වීණි. සම්භාව්‍ය මෙන්ම වාණිජ විච්ඡටවලට ද තම සංගීතය තුළින් උපරිම සාධාරණත්වයක් ඉෂ්ට කළ මහා සංගීත ප්‍රඥයා වන්නේ ද ප්‍රේමසිරි කේමදාසයි. එසේම පුබුද්ධ විවා යයි සම්මත ලංකාවේ කලාකූල භේදය තුළ, විවා කලාව පුබුද්ධ කලාව වෙත තල්ලු කර යෑමට වෙහෙසක් දරූ කලාකරුවන් අතලොස්සක් අතරින් සිටි එක් කලාකරුවෙක් වන්නේද කේමදාසය. ඔහු වාණිජ සිතමාව තුලට පෝතිකලාවේ හඬ තුළින් අපූර්වවත් සිතමා වාර්තාවක් ගෙන්වම කළේය. එකල අමු අමුවේ හික්වූ තනු කොටි කර තැබූ සිතමා සංගීත කලාව අපේම වාණිජ සංගීත කලාවට යොමු කළ කලාකරුවන් වන්නේද කේමදාසයි. ඔහු කිසිදිනක කිසි නිර්මාණයකටත් තම සංගීත රටට තුළින් අසාධාරණයක් කළේ නැත. එකල වසන්තයේ දවසක්, දුලිකා, වාසනා වැනි වාණිජත්වයට බර වූ කලාත්මක නිර්මාණ නැරඹීමට ප්‍රේක්ෂකයන්ගෙන් සිතමායාලා පිරි ඉතිරි ගියේ ඔහුගේ අපූරුත්වය ගි රස නිසාය. "සඳුවෙම යනනින් පායාමේ", "දේදුන්නෙන් එන සමනලනේ", ගිහින ගුරු තක ගුරුනත්", මබ ලග ඉන්න ලග ඉන්න මට වාසනා, ගෙදර හිටිය රෝස කැකුල, ආදර මට් පවනේ, සීත රැ යාමේ. අඳුරේ වැනි රසාන්විත ගීතද බඹරු ඇවිත්, හංස විලක්, පුහු වැනි සම්භාව්‍ය යෑයි සම්මත විච්ඡටට සඳහා නිර්මාණය කළ, ආදරයේ මබ මබමැයි, හෙමින් සෑරේ පියා සලා, දවසක් දා, අදුනාගන්නොත් මබ මා, අම්මවරුගේ වැනි ප්‍රතිභාව පිරි ගී තුළින්ද සිතමාව හා ප්‍රේක්ෂක රසිකයා හරහා අමානන්දුනීය පාලකත් තැනුවේය. එසේම එකල නිර්මාණය වූ සුගතපාල සෙනරත් යාපාගේ හත්තානේ කතාව විච්ඡටවිය හරහා නිර්මාණය කළ ගී තුළින් ඔහු හරුණ සිතුවම් පැතුම් ඇදබැඳ තබාගැනීමට ගත් වෙහෙස ප්‍රශංසානීයය. එදා සත්‍ය නන්දසිරි ගායනා කළ ඉරා අදුරුදට පෙරදිග අතසේ ගිය සාමාන්‍ය පාකියේ සිට විශ්වවිද්‍යාල සිසු පරපුර දක්වාද බෙහෙවින්ම ජනප්‍රිය වූ ගීතයක් විය.

එසේම හැත්තෑව දශකයේ සමගි පෙරමුණ

ඔහු කේමදාස නම් විය.

වාමාංශික නැඹුරුවක් තිබූ වාමාංශික දේශපාලනයක් කල කේමදාසයන් දේශපාලන පළිගැනීම්වලටද ලක්විය. එහෙත් එම පළිගැනීම් තුළින් ඔහු සැලකුණු කිසිවෙකුට හිස නැමුවේද නැත. කොන්ද කෙලින් තබාගෙන තම නිර්මාණ වාර්තාවේ යෙදුණේය.

එකළ ජනාධිපති සම්මාන උලෙලකදී කේමදාසගේ නම නිර්දේශ වී තිබියදීත්, සම්මානය පුදකලේ ආරාධනා විච්ඡටවිය මොනුවෙන් රෝහණ වීරසිංහ හා එච්. එම්. ජයවර්ධන යන සංගීතඥයන් දෙදෙනාටය. මන්ද එම විච්ඡටවියේ සංගීතය වෙනුවෙන් දෙදෙනාම සහභාගි වූ තිබූ නිසාය. එහෙත් දෙදෙනාම එම සම්මානය කාරුණික ප්‍රතික්ෂේප කර එයට සුදුසුම පුද්ගලයා වන්නේ කේමදාස නම් මහා කලාකරුවා බව මාධ්‍යවලට ප්‍රකාශ කලේ ගෞරවනීයව ය.

එසේම සිරිමාවෝ බණ්ඩාරණායක මැතිනියට කේමදාසව පාර්ලිමේන්තුවට ගැනීමට එදා තදබල උවමනාවක් තිබුණාය. එහෙත් අද මෙන් එදා එය ලෙසෙයි පහසු කටයුත්තක් වූයේ නැත. එසේම කේමදාසට පැය 24ක් පාර්ලිමේන්තුවට එන උවමනාවක්ද තිබුණේ නැත. ඔහු එය පසු පස එල්වා ගියේද නැත. "පාර්ලිමේන්තුවට යනවාට වඩා පාර්ලිමේන්තු ගැටවේ සිට සංගීතය තුළින් ජනතාවට සේවය කල හැකි බව" ඔහු ප්‍රකාශ කලේ හැසිරී සතුටිනි.

කේමදාස තුල තිබූ එක් දුර්වල ලක්ෂණයක් වූයේ ඉක්මනින් කේමදාසයි. එම දුර්වලකම ආණ්ඩුව විසින් දියත් කල වගා සංග්‍රාමය පණගැන්වීමට ගුවන්විදුලියේ කාර්ය භාරය ඉටුකිරීමට ප්‍රාණ ව්‍යාජව පිම්බේ ප්‍රේමසිරි කේමදාසයි. එකල ගිවිදීමේදී විකාශනය වන පුබුද්ධ ගී වැඩසටහන තුළින් ඔහු බොහෝ නවක හා ආධුනික ගේය පද රචකයන්ට ද, හිත ගායනා කළ ගායක ගායිකාවන්ටද බොහෝ අහඹින දුන්නේය. එදා එම පුබුද්ධ ගී තුළින් මැත්තී ආ බොහෝ කලා කරුවන් අද ඉහල පෙලේ ප්‍රතිභාපූර්ණ ගායක ගායිකාවන් බවට පත්වී ඇත. එසේම කේමදාසගේ සංගීතය තුළින් ඔවුන් එදා හඬදුන් ගී අදටත් ජනප්‍රියය. ටී. එම්. ගයන අඳුරු කුටිය තුළ, ඩී. ඩී. ගුණසේන ගයන සොදුරු මට සමුදරේන, ජෝතිපාල ගැඹු මම යනවා මම යනවා ජාතික රණබිම වෙත යනවා, නෙරංජලා ගයන සුදුවැලි මතුපිට, සත්‍ය නන්දසිරි ගයන ගමේ කෝපි කඩේ, ටී. එම්. නිලා ගයන හෙට උපදින පුංචි පුනේ, ටී. එම්. ගයන පාචි පාචි මේ එන්නේ වැනි ගීත අදටත් වලංගු මෙන්ම ජනප්‍රිය කලයේ පවතින කේමදාසගේ මිපුරු සංගීතය නිසාය. එසේම සුදු වැලි මතුපිට යයිබිඳු ඉහ ඉහ, හෙට උපදින පුංචි පුනේ, පාචි පාචි මේ එන්නේ, මම යනවා මම යනවා ජාතික රණබිම වෙත යනවා වැනි ගීතවල ගේය පදරචකයා වන්නේ මෙමුනි පාලකයා නම් සොදුරු ගේය පද රචකයායි. ඔහු තවමත් නිර්මාණකරණයේ යෙදෙමින් සිටිනි නුවර අපත් සමග ජීවත්වෙයි.

වෙලිනාටය සංගීතය තුළින් කේමදාසට විශාල මෙහෙවරක් කිරීමට නොහැකිවූයේ ඔහු අසනීප වීමත්, වයස්ගත වීමත් නිසාය. වකුගඩු රෝගයකින් පෙළුණු කේමදාස ඒ කාලය තුල වරින් වර අසනීප විය. ස්වාමීන් වහන්සේ නමක් පුජාකල වකුගඩුවක් බද්ධ කර ඔහු ටික කලක් ජීවත් වුවත්, එයද කාලයාගේ ඇවෑමෙන් අක්‍රීය විය. එහෙත් එම ටික කාලය තුල ඔහු වෙලිනාටය කිසි කර්මයකට සම්බන්ධ වෙමින් අපුරු දස්කම් පෙන්වීය. දඹුල්ලේ නාමාලය, කඩුල්ල වැනි නිර්මාණ තුළින් අධ්‍යක්ෂවරයා ද ඉස්මතු කර, ඔහුගේ සංගීතය ගාන්ති කර්මයක් යන්න ඔහු ජනතාවට පේදුපුකර පෙන්වූයේය. එසේම බොහෝ වේදිකා නාට්‍යවලද ඔහු දායාද කළ සංගීත රසය මනරම්වය. එකල රන්ජිත් ධර්මසිරිනිගේ අත්ගාරා ගත ගලා බසී. වේදිකා නාට්‍යයේ සංගීතයට මම බෙහෙවින් වගිබී සිටියෙමි. ඔහුගේ සංගීතය නිසාම මම එම නාට්‍යය කිහිපවරක් නැරඹුවෙමි.

වාමාංශික නැඹුරුවක් තිබූ වාමාංශික දේශපාලනයක් කල කේමදාසයන් දේශපාලන පළිගැනීම්වලටද ලක්විය. එහෙත් එම පළිගැනීම් තුළින් ඔහු සැලකුණු කිසිවෙකුට හිස නැමුවේද නැත.

නිසා බොහෝ ජෝෂ්ඨ කලාකරුවන් පිරිසක් ඔහු අනහරු ගියා පමණක් නොව ඔහුගේ සංගීතය හා එම කලාකරුවන්ගේ සංයෝග තුළින් අපට රසවිඳීමට තිබූ බොහෝ නිර්මාණ ගොන්නකද අපට අභිමි ගියහ. එහෙත් එම කේන්ද්‍රීය නිර්මාණයට සාධාරණයක් ඉෂ්ට කරගැනීමක් වනා පොද්ගලික තරහක් නොවන බව අද කේමදාසගේ ඔප්පුකර හමාරය. එසේම ජෝෂ්ඨ කලාකරුවන් අතරින් ඔහු මැනක් වනතුරු ස්තුති පුර්වකව මනක් කල කලාකරුවා වන්නේ සත්‍ය නන්දසිරියි. කුමන ප්‍රශ්න තිබුණත් කේමදාස නම් මහා කලාකරුවාගේ දුක අදුර සත්‍ය නන්දසිරි නිතර ගැඹුසුණේය. අද කේමදාස නම් වන සොදුරු සංගීතවේදියා අපහරුදා ගොස්ය. එහෙත් ඔහු කළ නිර්මාණ ඔහුගේ මනක රුව සමග අප අසල ජීවත් වෙයි. එසේම කේමදාසගේ සංගීත රස විඳින මට පත්සිය පන්සි ජාතක කටාවල එන එල ජාතකය නිකුත්වීම සිහියට නැගෙයි. එයින් ලබාදෙන උතුම් පණිවුඩ වන්නේ යම්කිසි අනෙකු ගාස්ත්‍රයක මනා නිපුණත්වයක් ලබා එයින් අත් අයට ලබා දෙන ආන්වරුය එලොවටත් මෙලොවටත් යහපතක් උදාකරන බවයි. කේමදාස ඔබට නිවන් සුව !

ලක්මන් කොඩිතුවක්කු

GATEWAY LAWYERS
Advice on Legal Matters
Business & Commercial
Conveyancing - Sale or Purchase of Houses, Vacant Land, Units, Flats, Shops, Factories & Farms
General, Medical or Enduring Powers of Attorney
Wills & Estate Planning
Professional, Quality Service Assured
Senanie Kurukularatne LL.B, Grad Dip.LP
Barrister & Solicitor
Attorney-at-Law - Sri Lanka
Phone : 03 87869682
Fax : 03 87869681
Mobile : 0414 660 513
Email : gateway5@bigpond.net.au
17, Glenview Rise, Berwick, VIC 3806 Australia